

Indre Østfold regionråd

Vedlegg IØ regionråd – sak 23/2025 – forslag uttalelse til regionale planer

Regional plan for areal og mobilitet reduserer kommunens handlingsrom

Planen for areal og mobilitet som foreslås fra fylkeskommunedirektøren i Østfold innebærer betydelige begrensninger i det kommunale handlingsrommet på planområdet.

Regionrådet i Indre Østfold opplever at reguleringer som er av slik inngripende karakter bør gjøres nasjonalt – ikke regionalt – for å hindre store ulikheter mellom fylkene og en svekkelse av det lokale selvstyre.

Omfang og detaljering av retningslinjer vil medføre økt innsigelsesadgang og et potensiale for svært omfattende styring fra fylkeskommunenes side av de arealprioriteringer og arealdisponeringer som vi mener skal gjøres kommunenivå. Gjennomgående ordlyd som **skal** må derfor byttes ut med **bør**.

Vi mener at handlingsrommet for lokal arealplanlegging og kommunalt selvstyre innsnevres kraftig i forslaget til planer og at kommunenes rolle i stor grad blir å utrede dersom denne planen blir vedtatt. Vi har i dag svært strenge nasjonale føringer gjennom statlige planretningslinjer og nasjonal jordvernstrategi. Den regionale planen for areal og mobilitet for Østfold kan ikke legge opp til strengere begrensninger enn vi har nasjonalt.

Den regionale planens opplegg er dessuten for ressurskrevende og ambisiøs for kommunene. Østfold fylkeskommune må derfor moderere forslaget på en rekke punkter og sende det ut på ny høring.

Regional plan for økt livskvalitet, deltakelse og likeverd og regional plan for kompetanse og verdiskaping

Den regionale planens mål og strategier understreker betydningen av økt verdiskaping og sysselsetting i Østfoldsamfunnet – blant annet gjennom mindre

frafall i videregående utdanning og bedre balanse mellom tilbudt og etterspurt kompetanse.

Indre Østfold regionråd slutter seg til planenens vektlegging av bærekraftig verdiskaping – gjennom fokus på fornybar energi, omstilling til sirkulær økonomi, bedre ressursutnyttelse og innovasjon.

Det er likevel grunn til å peke på målkonflikter mellom miljømessig bærekraft og andre samfunnshensyn. IØR vurderer det som viktig at det regionale planverket finner en god balanse på dette punkt – slik at Østfold kan bli konkurransedyktig som næringsregion slik at målene om økonomisk vekst og bærekraft kan nås.